

ST. OLAV

Nr. 34

Oslo, den 22. august 1935.

47. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: mrg. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Arbeidets apostolat — Jocistenes daglige bønn — Hvad har katolisismen å gi arbeiderne? — Fra det Katolske Gøteborg — Beretning for St. Olavs Forbund — Regnskap for St. Olavs Forbund — Bokanmeldelse — Spørsmål og svar — Vår feriekoloni — N. K. K. F.s utlodning — Herhjemme — og derute.

Arbeidets apostolat.

Jocistene — hvad er det for noe? vil nok mange spørre. Men efterat Jocistene på søndag 25. august har feiret sitt 10-års jubileum med en kongress i Bruxelles på 100 000 deltagere og i nærvær av tre kardinaler, vil man ialfall i den katolske verden vite at det er kristen arbeiderungdom — Jeunesse Ouvrière Chrétienne — J.O.C. — der betegnes med dette navn som allerede har en ærefull plass i den katolske aksjons annaler.

Bevegelsens stifter og øverste leder abbé Cardijn, holdt på en sosial kongress i Reims for to år siden en tale, hvori han redegjorde for jocistenes program og virke. Vi vil i anledning av tiårsjubileet gjengi noen av talens hovedavsnitt:

Det som vi vil er at den kristne arbeiderungdom skal være en bevegelse som forvandler de unge arbeideres daglige liv på arbeidsplassen. Det dreier sig ikke alene om møter og sammenkomster i foreningslokaler, men om en bevegelse som kan gjøre arbeidslivet først og fremst menneskelig, og dernest også helliggjørende.

Det gjelder ikke å arrangere møter for å underholde og adsprede de unge arbeidere, det er ialfall ikke hovedsaken. Det det går ut på er å bibringe den unge arbeider et ophøiet syn på hans eget liv som arbeider, så han blir stolt over å være arbeider, over å tilhøre arbeiderklassen, så han lærer å forstå at hans oppgave, hans kall er nettopp dette liv som arbeider og at dette kall er stort og hellig, at det er det middel eller den vei som Gud har villet for å helliggjøre ham og føre ham til den ytterste og mest fullkomne utvikling av religiøst liv.

Hver morgen må arbeideren bringe sitt eget liv

som en offergave til sin Skaper og sin Frelser. Hans arbeidsdag i dette verksted, på denne sporvogn eller dette jernbanetog, det er det offer som har størst verdi for Gud.

Så lenge man ikke har forstått at dette er hovedsaken, har man intet forstått av Jocismen.

Og når den unge arbeider begynner å tenke på ekteskap, må han være klar over at allerede i det første samvær med den unge pike, er det en anledning til å opfylle sitt kall, til å hjelpe hverandre gjensidig med å tjene Gud og stille sitt liv i Hans tjeneste.

Det er dette som er hovedsaken: å søke å komme derhen at arbeiderens liv blir et kristelig liv, et apostolisk og helliggjørende liv, at hans familieliv, hans arbeidsliv, hans fritid, hans forlovelse og siden hans deltagelse i det offentlige liv, blir for ham virkelige midler til apostolat. Og det er jo nettopp det som Paven mener med den katolske aksjon.

Det er dette liv — det virkelige liv — som må forherlige Gud, som må bli en virkelig messe, en forlengelse av prestens messeoffer, et offer som forenes gjennom tid og rum med Frelserens slik at de unge arbeidere blir bevisste lemmer på det store mystiske legeme som hele menneskeheten må danne for å yde Gud, Skaperen og Forløseren ære. For et stort antall kristne er religionen en privat-sak, adskilt fra deres daglige liv, mens den tvertimot skulde være sjelen i det hele, ånden som driver, forvandler og helliggjør det daglige liv.

Dette er religionens mål og hensikt. Det er hele vårt liv som må bli religiøst, som må synge: Ære være Gud i det høieste. Hele vårt liv må være en

offentlige trosbekjennelse, en credo, en prefasjon til den Treenige Guds forherligelse. Hele livet må, likesom hostien, innvies til Gud, så at ved vårt liv forenet med Kristi liv, «ved Ham, i Ham og med Ham» — som det heter i den hellige messe — all ære og forherligelse må ydes Ham som regjerer i all evighet! Da får kommunionen, som alt for ofte avslutter det religiøse liv, sin rette plass. Den blir igjen en ny drivkraft og det store middel til å opnå den fullstendige forening, som forvandler oss. Da kan vi si: «Ite». Nu er vi i orden, nu er vi i form, nu kan vi gå ut til vårt daglige virke: «Ite, missa est». Og da kan vi forvandle vår dag, vår arbeidsdag til en vedvarende messe i forening med det hellige messeoffer som frembæres av Paven, av biskopene og av alle prester.

Det er det jocismen er fremfor alt. Den har til mål å lære de unge arbeidere den hele storhet, skjønnhet og guddommelige mening som deres ydmyge liv innebærer.

Envidere gjelder det ved å øve sannhet i kjærlighet å meddele det samme liv til andre, til alle, endog til våre motstandere. Det beste middel til å opnå dette er ikke først og fremst å bekjempe villfarelsen i deres tankegang, men å søke det kun av sannhet som ofte ligger skjult i deres livssyn, å finne et berøringspunkt hvorved vi kan trenge inn til deres sjel. Og når vi når frem til å forstå det de lenges etter, vil vi ofte forbauses over blandt dem å opdage modige og freidige sannhetsvidner.

Det som i våre dager trenges så sårt, det er at religionen kommer til å gjennemsyre det sociale liv, arbeidslivet og familielivet forat dette liv kan utfolde sig og bli fullt ut menneskelig og forat samfundet atter kan bli et kristent samfund.

Jocistenes daglige bønn.

Herre Jesus, jeg ofrer dig min dag, mitt arbeid, mine kamper, mine gleder, mitt strev og mine sorger.

Forund mig og mine arbeidskamerater å tenke som Dig, å arbeide med Dig, å leve i Dig.

Giv mig å elske Dig av hele mitt hjerte og å tjene Dig av alle mine krefter.

Komme Ditt Rike på fabrikken, på verkstedet, på kontorene og i våre hjem.

Må de arbeidere som idag vil bli utsatt for fare bli i Din nåde.

Og må de arbeidere som er døde på arbeidets valplass, ved Guds barmhjertighet hvile i fred.

Hvad har katolisismen å gi arbeiderne?

Vi oplever i øieblikket et internasjonalt sammenbrudd av det system som engang lovet arbeiderstanden et paradys på jorden, men istedetfor har ført oss alle ut i en økonomisk krise av hittil ukjente dimensjoner. Liberalismen og marxismen høster nu fruktene av en livsanskuelse og en socialøkonomisk innstilling som ikke har hatt og har sine røtter i troens faste grunn. Men just derfor har nu katolisismen sin store besøkestid, og det tilkommer nu oss katolikker å vise hvad vår trosbekjennelse innebærer for en virkelig hjelp og frelse for menneskeheten.

Men — spør arbeideren — har katolisismen noe å gi mig til bruk for mitt daglige liv? Utsteder den ikke bare en veksling på himmelen, på livet efter døden, uten å gi de levende på jorden annet enn fromme talemåter og svevende håp?

Ja —: hvad har katolisismen å gi arbeiderne?

Jo —: et livsmål — et livsinnhold — en mening med tilværelsen.

Nu vil man kanhende si: Men det samme forkynner jo også den materialistiske livsanskuelse. Riktignok setter den som mål, innhold og mening det jordiske velvære, men selv dette er jo en form for idealitet, et prinsip om man vil. Ja — forkynnet med kraft og varme er der ikke tvil om at materialismen har lett for å vinne proselytter i tider hvor menneskene har fullt op av alle livets goder. Men den mister all saft og kraft når maskinene og motorene ikke mer arbeider, når pengeomløpet stopper og når de store havne med sine mange oplagte skib fører tanken hen på kirkegårder. Og på samme måte forholder det sig med den mer sublimerte materialisme som i selve arbeidet ser livets endelige bestemmelse — hvad har den å gi menneskene når der ikke mer finnes arbeid å få, en skjebne som nu har rammet millioner i alle land? Intet! Like så lite som liberalismen og marxismen. Derfor er der også kommet en åndelig krise ved siden av den økonomiske over verden — for alle dem som har fulgt disse faner og stolt på deres kraft. Alle disse mennesker er blitt slynget til jorden uten noe som helst støttepunkt og har måttet ta alle sine anskuelser op til revisjon. De har måttet spørre sig selv om det virkelig kunde være mulig at deres tilværelses mening og mål skulde bero på noe så forgjengelig som penger og den lykke som kan kjøpes for penger. Målet og meningen med livet må tte da ligge høiere — det må tte da lyse usvekket selv om den jordiske velferd led overlast!

Menneskene spør og menneskene søker — og de som ærlig spør og ærlig søker vil før eller senere opdage at kun den kristne tro og den kristne livsanskuelse i sin oprinnelige skikkelse innebærer

en mening og et mål som står fast og urokkelig hvor mange stormer der enn rettes mot det. Den materialistiske og marxistiske livsanskuelse fornekter Guds plass i tilværelsen og hånte den tanke at alt arbeid skal gjøres til hans ære — den lærte menneskene å forkaste Gud. Men — er det da noe under at arbeidet gikk ut av menneskenes liv sammen med Gud og at vi er kommet inn i den nuværende arbeidsløshetens krise? Alle de menneskelige krefter som skulde være viet Skaperens og Opprettholderens tjeneste så hans vilje skjedde «som i himmelen så og på jorden», er istedet blitt konsentrert om å tilrive sig selv mest mulig fordel uten tanke på andre og om å oppnå lønninger eller utbytte langt utover rimelighetens grense, kort sagt om en mammondyrkelse, som før eller senere måtte bryte sammen fordi den ikke hadde fast fot under føttene, men hvilte på en illusjon istedetfor på realiteter.

Hvad katolisismen har å gi oss alle — og dermed også arbeiderne — er i første rekke den faste grunn å stå på som er betingelsen for at man overhodet kan utrette noe. Men dessverre tror mennesker ofte at når man taler til dem om tro, om livets mål og vår bestemmelse, så er det bare — som vi allerede har sagt — et slags forsøk på å spise dem av med surrogater istedetfor å gi dem betingelsene for en menneskeverdig tilværelse på jorden — en slags narkose hvormed man vil bedøve deres lidelser ved å stille dem tilfreds med vakre drømmebilleder av lykken og saligheten hisset. Kan hende der er de trosbekjennelser som hylder slike anskuelser i sin forkynnelse — katolisismen gjør det ikke!

Den forkynner høyt og tydelig at menneskets liv her på jorden er en vandring mot fullkommenhet i arbeid på fullkommenhet, på utvikling av alt det gode og store som er nedlagt i sjelen, og at all vår gjerning her, vårt virke her, skal være et ledd i denne store mening og en vekst mot dette store mål. Katolisismen gir Gud den plass som tilkommer ham — og selv om vår forbindelse, vår samhörighet med den hele menneskehet har vevet også oss katolikker med inn i tidens krise og gjort også oss delaktig i dens nød, så kan vi også nettop i dette se den store mulighet: å kunne hjelpe menneskeheten ut av denne nød hvis vi selv går helt inn for den katolske lære og praktiserer katolisismen i det daglige livs handel og vandel og ikke bare i ord. Har andre trukket oss med sig, kan med Guds hjelp vi trekke andre med oss!

Fordi katolisismen, den katolske trosbekjennelse og den katolske livsanskuelse, gir alle betingelsene for å kunne løse arbeidet fra den forbannelse som har hvilet over det siden menneskene blev utdrevet av paradiset og som har nådd sin klimaks i våre dager. Ti katolisismen gir alle arbeidende mennesker impulser til å søke Gud i sitt virke og tjene ham med og i det — fordi den katolske Kirke, Kristi

egen Kirke innebærer frelsen, «all makt i himmelen og på jorden», siden Kristus forløste menneskeheten fra syndefallets følger. Å være en god katolik er jo å besidde den mentalitet som ønsker å tjene best mulig og ikke bare tjene mest mulig, hvilket gir alt arbeid en åndelig verdi og gir menneskene en annen verdimåler for lykke enn den gjengse.

Kanhende noen nu vil kalle dette «verdensfjern idealisme» — og dermed holde sig sakens realitet fra livet og fortsette med å la sin tilværelse dirigere ene av materielle hensyn. Men denne innstilling er og blir et forrederi mot den samme kristne ånd — og dermed et forrederi mot hele menneskeheten.

«På ditt ord, Herre, vil jeg kaste garnet ut» — kunde disse ord bli alt arbeids motto her på jorden! Peters ord er Kirkens ord til hver den som «går sannheten imøte med hele sin sjel» — de er nøklene til en god og lykkelig tilværelse her på jorden fordi de skaper livet om til å bli en tjeneste for den eneste rettferdige, gode og trofaste Herre.

Fra det Katolske Göteborg.

Sommeren bringer alltid mange gjester til St. Olavs prestegård i Oslo. Størsteparten er selvfølgelig prester på gjennemreise — og det føles alltid som en ære og glede når noen av disse gjester avlegger også «St. Olav»s redaksjon et besøk og beretter om forholdene på sitt hjemsted. Nylig var således pater Vernooy fra Göteborg her — og han ikke alene fortalte, men erklærte sig også villig til å skrive for «St. Olav» om disse forhold — enten vi vilde bringe det i intervjuform, eller som artikkel. — De mange referater, jubileer m. v. har lagt så stort beslag på våre spalter at det først nu er oss mulig å ta pater Vernooy's interessante beretning inn — for hvilken vi samtidig på egne og våre leseres vegne bringer vår hjerteligste takk.

Den sistlidne 11. juni hadde 10 år gått, sedan St. Josefs katolska kyrka i Göteborg invigdes av dåvarande apostoliske Vikarien i Stockholm, biskop Laurentius Studach. Det är därför måhända intressant, att i anledning av ovannämnda minnet berättas något närmare om S:t. Josefs katolska församling i Sveriges andra stad.

S:t. Josefskyrkan i Göteborg var den andra katolska kyrkobygnaden, som uppfördes i Sverige efter reformationen. Den första hadde varit S:t. Eugeniakyrkan i Stockholm, som bygdes år 1837 och sålunda nu förbereder sig på sitt 100-årsjubileum.

Det äldsta kända protokollet över S:t. Josefsförsamlingens verksamhet i Göteborg berättar, at den

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings- og livrenteselskap

Stiftet 1847.

28. september 1862 ett sammanträde hölls under ordförandeskap av pastor M. Pfarvzetter (namnet är otydligt i protokollet) i «den till bönerum hyrda salen, Kungsgatan 55». Samma protokoll uppräknar de vid sammanträdet närvarande medlemmarna i Göteborgs första katolska kyrko råd samt meddelar, att antalet kända katoliker i Göteborg uppgår till pass 50. Detta fåtal katoliker fick emellertid ganska snart sin kyrka, som ovan nämnts. Den byggdes vid Spannmåls-gatan, som en dåtida beskrivning redan kallar «en trång och dyster gata». Samma beskrivning medgiver dock, vad för resten ännu varje besökare i dag tycker, nämligen, att «kyrkans inre är vackert». En av de första kyrkoherdarna vid S:t. Josef, närmare bestämt den tredje i raden, var pastor Johannes Jurzick, som tidigare verkat i Norge och som tycks ha varit en framstående predikant. Den siste sekularpräst, som var kyrkoherde i Göteborg, var pastor Albert Bitter, som sedan blev utnämnd till apostolisk vikarie för Sverige. Efter hans kyrkoherdeskap övertogs själavården bland katolikerna i Göteborg av den nordtyska jesuitprovinns. Framför allt kyrkoherde Lohmeyer och pastor Borka, som ha arbetat här respektive 28 och 22 år, ha förvärvat sig många förtjänster både om församlingen och om kyrkan. I synnerhet smyckandet av det lilla templet låg kyrkoherde Lohmeyer varmt om hjärtat. Mycket av det vackra, som ännu i dag gläder våra ögon, kom till genom hans förmedling, medan pastor Borka skötte kyrkosången på ett alldeles förträffligt sätt.

År 1913 nedlade jesuitfäderna sin verksamhet i Göteborg och efterträddes av patres, tillhörande den holländska provinsen av Jesu-Hjärta-präster-nas kongregation. De nuvarande prästerna, kyrkoherde G. M. Kuipers, pater Jan Vernooy och pater Th. Schwering, äro alla medlemmar i sagda kongregation. Vidare arbeta inom Göteborgs församling två olika systerkongregationer, nämligen S:t. Josefssystrarna från Chambéry, som leda församlingens skola, och Elisabetsystrarna från Breslau, som ha hand om den ambulering sjukvården.

Till en början ressorterade hela den del av Sverige, som ligger öster och söder om Göteborg, under S:t. Josefskyrkan. År 1870 blev emellertid Vår Frälsares kyrka i Malmö till och lättade avsevärt på Göteborgsprästens arbetsbörda. År 1925 invigdes kyrkan i Oskarström, som ytterligare övertog en del av Göteborgs territorium. Likaledes gjorde Norrköping år 1928, så att nu Göteborgs församlings område omfattar utom Göteborgs stad, Bohuslän, Västergötland, en del av Dalsland och Halland. Sedan år 1932 finns det ett filialkapell i Borås, i vilket den heliga mässan firas regelbundet 2 gånger i månaden. Borås är en blomstrande industristad på ungefär 40 000 invånare och belägen dryga 70 mil från Göteborg. Där finns ett 30-tal katoliker.

Göteborg stad räknar ungefär 450 katoliker och församlingens hela område ungefär 600. Vi kunna aldrig noga angiva katolikernas antal på grund utav att man fråntagit kyrkan i Sverige den officiell

la bokförelingen. Under den tid som har gått sedan kyrkans invigning, har 115 protestanter funnit vägen tillbaka till moderkyrkan. Även nu är kyrkan varje söndag väl besökt av protestanter.

Församlingen planerar sedan några år tillbaka ett nybygge. År 1928 har den köpt en byggnadsplats och om allt går efter önskan, hoppas vi detta år kunna sätta i gang med bygget. Den nya kyrkan får ett mycket centralt läge. Den kommer ej mera att ligga vid en «trång och dyster gata», som den nuvarande gör.

Katolska församlingen i Göteborg räknar fyra föreningar. Helga Lekamens gille för män. Sta. Mariaföreningen för kvinnor, samt två ungdomsföreningar: St. Eriksföreningen för pojkar och S:t. Theresiaföreningen för flickor. De två sistnämnda har i år kunnat registrera ett mycket lyckat ungdomsmöte, som samlat katolsk ungdom från så gott som hela Sverige och som var det första ungdomsmötet i sitt slag i kyrkans historia i Sverige. Meningen med detta möte var huvudsakligen, att Sveriges unga katoliker skulle komma i tillfälle att lära känna varandra, at bryta den isolering, i vilken så många bland våra trosfränder äro tvungna att leva häruppe i Norden. Och begeistring har väckts och entusiasm har tänts för gemensamma mål och ideal. Jag kanske får avsluta denna lilla artikel med att uttrycka en önskan, att tiden ej må vara långt avlägsen, då Skandinavien s katoliker kunna mötas, helst mera regelbundet, till någon kongress eller katolikdag, för att knyta fasta band mellan dem, som genom sin heliga religion höra så innerligt samman, men som nu genom de ohyggliga avståndens grymma makt, leva ofta så skingrade och så isolerade från varandra.

Jan Vernooy S. C. J.

Beretning for St. Olav Forbund

20/5 1934—28/7 1935.

Centralstyret har i det forløpne semester bestått av: formann N. Parmann, kasserer fru A. Bonnevie, sekretær H. L. Barra, samt for Syd-Norges kirkedistrikt mgr. H. Irgens, mgr. dr. K. Kjelstrup, sogneprest Recktenwald, frk. Sigrid Boe, frk. M. Knudtson, A. Bjørnstad og A. Kollerud, med E. Berrum, frk. Borch og Johs. Hongslo som suppleanter. For Mellem-Norge: Den apost. prefekt pater Witte med pater Lutz som suppl. For Nord-Norge: Den apost. prefekt pater Starke, med pastor dr. Gorrison som suppleant.

Der har vært avholdt 3 styremøter, henholdsvis sept. 1934 og januar og juni 1935.

Fra lokalforeningene og menighetene er innkommet ialt kr. 1488,00 mot forrige semester kr. 1220,25 d.v.s. en økning på 22 pct. som skyldes den sterke medlemøkning ifjor. Forbundets gjennomsnittlige inntekt pr. medlem var kr. 3.57 nøiaktig som ifjor. Medlemstallet var pr. 1. januar 417, fordelt på

13 foreninger. Avgangen var 44 og tilgangen 47, det blir en nettotilvekst på 3 fra ifjor, da økningen var den største i forbundets historie. Det hadde vært å frykte at stillingen ikke skulde kunne holdes, så meget gledeligere er det at vi ikke alene har beholdt tilveksten, men øket den litt. Hammerfest er reorganisert med 19 medlemmer.

På vårt forlag er i semestret utkommet: Pater Lutz: «Mennesket og samfundet» og Kardinal Manning: «Tillid til Gud». Til utgivelsen av disse har vi fått private bidrag, henholdsvis kr. 400,00 fra frk. Knudtson og kr. 200,00 fra fru de Navacelle.

Fra vår kommisjonær er utsendt til bokhandlerne 2074 bøker. Gratis er utlevert 6953 bøker og brosjyrer. Av våre brosjyrer blev hele oplaget av pater Lutz's hefte «Hvad har Luther å gi oss», utdelt gratis til lokalforeningene.

Som foredragsholdere har pater Lutz bereist Gjøvik, Hamar, Raufoss, og sammen med Lars Eskeland, Hamar, Lillehammer, Tretten, Gjøvik og Fredrikstad.

Centralstyret arbeider med et foredragsregister, som i nær fremtid vil bli utsendt til alle lokalforeninger. De opførte foredragsholdere har erklært sig villig til i den utstrekning deres tid tillater å stå til tjeneste med foredrag i lokalforeningene.

Regnskap for St. Olavs Forbund fra 6/4—1934 til 15/7 1935.

INNTEKTER:

Medlemskontingent

Trondheim 1934	kr.	75.00	
Trondheim 1935	»	40.00	
Stabekk 1935	»	65.00	
Fredrikstad 1935	»	68.00	
Stavanger 1935	»	95.00	
Haugesund 1935	»	45.00	
Arendal 1935	»	50.00	
Tromsø 1935	»	60.00	
Bergen 1935	»	130.00	
Lokalforn. i Oslo			
St. Olav 1935	»	358.00	
St. Halvard 1935	»	130.00	
Hamar 1935	»	44.00	
Porsgrunn 1935	»	25.00	kr. 1185.00

Utbytte av basar o. a.:

St. Olav Lokalforening	kr.	125.00	
St. Halvard Lokalforening	»	85.00	
Hamar	»	16.00	» 226.00

Kollekt.

Mellem-Norge v/ mgr. Witte	»	35.50	
Vikariatet v/ mgr. Irgens	»	412.61	» 448.11

Diverse.

Opgjør landsmøte i Bergen	»	56.50	
Renter 1934—35	»	205.55	
Salg av merker og kort	»	201.27	» 463.32

Forlagskonto.

Frøken Knudtson	»	400.00	
Fru de Navacelle	»	200.00	
Bergen lokalforening	»	125.00	
Salg av bøker	»	100.00	» 825.00

Saldo kr. 3147.43
» 950.96

kr. 4098.39

UTGIFTER:

Forlagskonto:

Manning, trykn., innb.			
1000 ekspl.		kr. 640.00	
Lutz: Mennesket og samfundet, 1000 ekspl.	»	763.22	
Annonser	»	693.40	kr. 2096.62

Omkostningskonto:

Assuranser	»	49.50	
Høydahl Ohme, avisutklipp	»	70.44	
Foreningsregister	»	10.00	
Porto, telegram, trykksaker etc.	»	86.11	
Blomster	»	48.40	
Opbevaring av obl. Kurtage	»	4.88	
Landsmøte i Bergen	»	600.00	
Foredrag og reiseutgifter	»	1132.44	

kr. 4098.39

Kassabeholdning pr. 1/7—1935	kr.	5.16	
Bankkonto, alm.	»	2578.28	
Bankkonto, 6 mndr.	»	597.62	
Obligasjonskonto N. statslån 1934	»	1900.00	

kr. 5081.06

Kapitalkonto pr. 6/4—1934	kr.	6032.02	
+ Saldo	»	950.96	

kr. 5081.06

Oslo, 15. juli 1935.

Anna Bonnevie. (sign.)

Oslo, 12. juli 1935.

Revidert. Intet å bemerke.

Andr. Hadland.
(sign.)

M. Müller.
(sign.)

Bokanmeldelse.

I. Van der Burg: «Det bibelske skriftemål i motsetning til Oxfordgruppens form for syndsbekjennelse». (St. Olavs forlag, Oslo).

Fra pastor dr. theol. van der Burgs hånd foreligger atter én av de små bøker hvori han behandler de spørsmål som i våre dager interesserer alle tenkende mennesker, idet han klart og kraftig formulerer den katolske opfatelse av problemene og besvarer dem ut fra katolsk trosbekjennelse og katolsk livsanskuelse. Forrige gang var det barnedåpen som pastoren beskjeftiget sig med — denne gang er det skriftemålet.

Boken innledes med en grundig og objektiv fremstilling av skriftemålets bibelske opprinnelse og dogmatiske historikk siden Oldkirkens tidligste dager. Med den hellige skrifs egne ord imøtegår han alle de angrep som er blitt rettet og stadig rettes mot skriftemålsinstitusjonen. At skriftemålet har vært i bruk siden kristendommen forkyntes for første gang og alltid har vært en integrerende del av den, bevises med citater av kirkehistoriens eldste skikkelser, av de eldste kirkelige forfattere og fra den eldste katekismus — et skrift der stammer fra årene 85—90. Origenes, Cyprianus, Athanasius, Basilius, Ambrosius, Hieronimus, Augustinus og fler av disse av alle anerkjente store kristne navn taler så klart og utvetydig om skriftemålets velsignelse, at deres ord burde overflødiggjøre enhver diskusjon om dette emne.

Men — under lesningen av bokens tredje avsnitt blir det imidlertid klart hvorfor mennesker med forkjærlighet diskuterer nettopp dette punkt i Kirkens lære — la oss forresten bruke det korrekte uttrykk: i kristendommens forkynnelse. I dette kapittel gjennomgår pastor van der Burg nemlig alle de innvendinger man som oftest hører fremsatt mot skriftemålet og som, hvor forskjellig de enn kan være i form, alle har sitt utspring i en feighet, hvis innerste kjerne er hovmøt. Man er redd for å tvinges til en selverkjennelse som man instinktmessig føler vil vise oss uhyggelige trekk i vårt sjeleliv — og man vil ennå nødigere la andre få et innblikk i sitt virkelige jeg og dette jeks elendighet.

I fjerde kapittel går pastor van der Burg inn på skriftemålets velsignelse — og citerer også her en rekke forfatters uttalelser som støtter denne vår hellige Kirkes hellige institusjon. Blandt disse forfattere vil det sikkert forbause protestanter å finne — Luther. Men ikke destomindre skriver Luther: «to grunner skal tilskynde oss til villig og gjerne å skrifte. Den første er det hellige kors, d. e. den skam og skjensel, at et menneske villig blottet sig for et annet menneske og anklager og forbanner sig selv: det er en kostelig del av det hellige kors. O, om vi visste hvad straff sådan frivillig skamrødme forekommer og hvor nådig den stemmer Gud mot oss når mennesket til hans ære tilintetgjør og ydmyker sig således: vi vilde grave skriftemålet op av jorden og hente det over tusen mil». (Luthers Werker. Utg. Rødingen Jena 1555, 1. del 65, 69, 529). Og i Luthers «Kurze Vermahnung zur Beichte — 1529» leser vi: «Så

lærer vi nu hvilken fortreffelig kostbar og trøsterik sak skriftemålet er og vi formaner at man ikke må ringeakte et sådant verdifullt gode». I de Schmalkaldiske artikler heter det: «Efterdi absolsusjonen eller nøklenes kraft også er en hjelp, en trøst mot synden og den onde samvittighet, i Evangeliet innstiftet av Kristus, må kirken endelig for alle ting ikke la skriftemålet eller absolsusjonen gå av bruk». (P. III. art. 8). Og endelig henviser pastor van der Burg til den store protestantiske teolog Leibnitz som klart og tydelig etter å ha utviklet skriftemålets velsignelse uttaler: «..... så at jeg tror en from, rett og klok skriftefar er et stort redskap i Guds hånd til sjelenes frelse».

Når man nu leser dette må man uvilkårlig spørre sig selv: «Hvorledes kan det da gå til at der fremdeles lever blandt menneskene så megen protest, så megen ukyndighet, om skriftemålets sakrament?» Pastor van der Burg besvarer dette spørsmål slik: «Fordi dette sakrament er det mektigste våpen Kristus har i kampen mot satans rike. Intet frykter den hovmodige løgner mer enn en ydmyk syndsbekjennelse». Intet under derfor at skriftestolen er blitt vevet inn i et nett av baktalelse, mistanker, insinuasjon og gemenheter.

Men det er heller intet under at menneskene ut fra sin trang til å lette sitt sinn har søkt med lys og lykte etter noe som kunde erstatte den. En søken som aldri kanhende har vært så sterk og så bevisst som i våre dager, hvor sjelelivet er gjenstand for intense studier av mer eller mindre verdi — dessverre ofte også helt verdiløse, fordi så mange av de psykologiske retninger helt ser bort fra sjelenes evige bestemmelse. Men det tragiske er at man — i og med at man har forkastet det katolske skriftemål har latt plassen åpen for de talløse surrogater hvorav psykoanalysen er et av de farligste.

I det siste kapittel i sin bok gjennomgår nu pastor van der Burg det nyeste og mest moderne surrogat: Oxfordbevegelsens form for skriftemål menneskene sig imellem. Pastoren imøtegår denne form for syndsbekjennelse og viser tomheten og hulheten i den. Her må man imidlertid peke på en svakhet ved bevisførelsen — nemlig forfatterens stadige henvisninger til Marjorie Harrisons pamflett «Fromhet på avveie». Tross dette skrifs mange gode og rammende bemerkninger er det altfor ensidig og hatsk, altfor overdrevent og ubehersket til at man kan benytte det som støtte for en rettfærdig bedømmelse av Oxfordbevegelsen, som alle sine feil til tross er noe langt renere og vakrere enn hun gjør den til. Imidlertid — hvor meget bedre den oxfordske «Sharing» så enn er fremfor den freudske analyse så er den dog et verk av mennesker og kommer ynkelig tilkort overfor det av Kristus innstiftede Sakrament. Klart og logisk fremlegger pastor van der Burg denne sannhet — og forhåpentlig vil hans redegjørelse bidra til at de «urolige hjerter» ikke stanser op og «slår sig til ro» når de har funnet Oxford, men søker videre til de har funnet den «fred som overgår all forstand» — ikke den «som verden skjønker», men «min fréd» — den fred som lyder fra skriftestolen: absolve te —

E. D.—V.

Korrespondanse - kursus

i tilskjæring og veiledning i søm.

Skriv efter plan. Vedlegg svarporto.
Elever inntas til kurser hele året

Lady tilskjærer* og syskole

Pilestredet 31 Oslo - Telefon 10129.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil vår høitskattede medarbeider, mgr. Kjelstrup i Kristiansand, svare på spørsmål som innsendes av våre abonnenter og som kan påregne almen interesse).

Den første bok.

Spørsmål: Jeg vilde være meget takknemlig, om De vilde nevne mig en bok som kan passe for en dannet og intelligent ung protestant med religiøs innstilling og med dyp lengsel etter noget mer for ånd og hjerte enn det protestantismen kan skjenke ham — m. a. o. en som man med rette kan anvende det gamle ord på: «Han er for god til ikke å få del i Moderkirkens nådeskatte».

Dominikaner-tertiar.

Svar: De har rett i at spørsmålet om hvilken bok man bør begynne med, når man skal hjelpe en søkende sjel, er av den største betydning. Våre protestantiske brødres fordommer mot den gamle Moderkirke er jo ofte rent fantastiske, og den individuelle innstilling høist forskjellig. Hvad der passer for en passer ikke for en annen, så et feilgrep ofte kan være skjebnesvangert og ødelegge alt.

I dette spesielle tilfelle tror jeg at den beste bok vil være: «Når Gud kaller» av C. A. Mendham, oversatt av Ella Østenstad (St. Olavs Forbunds Forlag, Oslo, 1928). Boken fås i «Concentra» og koster bare 1 krone. Jeg har oplevet tilfeller som var helt analoge med det av Dem omtalte, og nevnte lille prektige bok viste sig da å være den riktige til å begynne med. Den er preget av personlig opplevelse og vekker en levende lengsel etter å lære Moderkirken å kjenne. Den neste bok bør så være en som gir en mer detaljert fremstilling av Kirkens tros- og sedelære, liturgi o. s. v. — t. d. «Våre fedres gamle Kristentro».

Protestantisme contra Katolisisme.

Spørsmål: I den polemikk som fra protestantisk hold føres mot den katolske kirke pleier man gjerne å bruke begrepene «katolisisme» og «protestantisme» som om de var betegnelser for to ensartede partier som står overfor hverandre. Er ikke dette rent galt, eftersom jo katolisismen, hvad innholdet angår, betegner noget skarpt avgrenset, mens protestantismen betegner noget uendelig flytende og ubestemt?

Filolog.

Svar: De har rett i at det er en avgrunn mellom de to begrepers innhold og omfang. Protestantismen tåler jo innenfor sine grenser alle avskygninger av meninger og postulat av den mest motstridende art, når de bare kan enes i kampen mot Rom. Begrepet «katolisismen» derimot dekkes til sin ytterste grense av alt det den katolske Kirke rummer i sitt vesen, og vi kommer da først og fremst til å tenke på den majestetiske enhet i dens lære og organisasjon. Betegnelsen «katolisismen» hentyder altså til den eneste universelle og fullstendige form for kristendommen — et organisk hele og dog så uendelig rik og mangfoldig. Men «protestantismen» er noget helt negativt — en betegnelse som ikke forteller det minste om nogen bestemt kristendoms-opfatning, men bare om kampstillingen mot den opprinnelige og universelle kirke.

De må forresten ikke tro at man på katolsk hold ikke er opmerksom på det uheldige i betegnelsene. Den berømte Luther-forsker, dominikanerpateren Denifle, sier således i sitt store verk «Luther und Luthertum» (I. Bd. XIV, note I): «Gid man fra katolsk endelig en gang vilde søke å utrydde ordet «katolisisme» som motsetning til «protestantisme». Uten å tenke noget over det har man dannet dette ordet som motstykke til ordet «protestantisme». At også store forfattere, riktignok bare av gammel vane, bruker det, er ingen grunn til å bibeholde det».

Vår Feriekoloni.

Vi var 14 gutter i tallet
og av ledere var der tre.
Efter noen formaningsord hadde knallet,
så dro vi da avste'.

Vårt mål var alles «Sylling»
ved den deilige Tyrifjord.
Her hadde vi fått bevilling
til å vokse oss sterk og stor.

21 altfor korte dager
gikk som i en røk
og der hørtes mangen en klage
da vi igjen til byen føk.

Det var en herlig ti'
av de vi sjelden får,
men nu er den forbi,
men vi håper til neste år.
(En poet fra «kolonien»).

Takk!

På vegne av foreldre og barn, samt St. Vinsensforeningens medlemmer tør jeg herved fremføre en hjertelig takk for all hjelp og støtte som er ydet av feriekoloniens gamle og nye venner. Resultatet av innsamlingen (revidert regnskap sendes vikariatet) var utmerket og barna hadde et utmerket landophold.

Oslo, den 16. august 1935.

For St. Vinsensforeningen

Ivar Ruyter,
president.

Ytterligere innkomet:

Frk. S. B., Arendal ..... kr. 25,00

Ialt innkomet kr. 1504,25.

Fra Aftenpostens innsamling ennvidere mottatt
kr. 400,00.

N. K. K. F. s. utlodning.

Har herved den glede å meddele at det nu ser ut som om trekningen snart kan finne sted. Bøkene begynner nemlig å komme inn. Komiteen har i sommer yderligere mottatt 3 utskrevne loddbøker + en bok med oppgjør.

Ulrikka Sutter,
Wm. Thranesgt. 16.

Herhjemme.

OSLO. — Pater Béchaux reiste søndag til utlandet bl. a. for å delta i dominikanernes ordenskapitel i Frankrike. Han blir borte et par måneder.

BERGEN. — I «Bergens Aftenblad» for 8. august leses: «Der blev i formiddag i den katolske kirke holdt sjelemesse i anledning av den franske kadett, Henry Lavenirs død. Kirken var fylt til siste plass av avdødes kolleger i den franske marine, med kommandanten i spissen, et stort antall av den katolske menighet i Bergen og andre. Blandt de fremmøtte var også den franske konsul i Bergen, hr. Greve, chefen for 2. sjøforsvarsdistrikt, kommandør Tank-Nielsen m. fl. Det blev en vakker og stemningsfull høitidelighet. Kisten var plasert på en katafalk i kirkens kor.

Høitideligheten blev innledet med at pastor Snoeys ved alterfoten fremsa syndsbekjennelsen, hvorefter koret sang Requiem æternam dona eis, efterfulgt av Kyrie eleison. Så blev der sunget en bønn for den avdøde, samt den vakre, gamle dommedagssalme «Dies iræ, dies illa».

Presten sang også det avsnitt av Johannesevangeliet, som inneholder Jesu ord til Marta: Jeg er opstandelsen og livet. — Før han istemte den høitidelige Præfation bad han han for den avdøde den bønn, som slutter med: «Per omnia sæcula sæculorum». Kisten blev fra kirken båret ut til likkapellet av avdødes kamerater, hvorefter likfølget satte sig i bevegelse under ringing av kirkeklokkene. — Idet de passerte alteret bøiet de kne og gjorde korsets tegn. Efter at kisten var plasert i kapellet, hvor der blev nedlagt kranser på den, samledes man i gårdsrummet mellem kirken og hospitalet, og den franske kommandant holdt her en tale, hvori han takket for den store deltagelse. I vakre og følte ord skildret han Henry Lavenir som den gode sønn av fedrelandet, som var falt på sin post. — Frankrike, din mor hilser dig og takker dig. — Kisten vil bli sendt til Brest og derfra til Paris, hvor begravelsen skal finne sted.

PORSGRUNN. — Priorinnen for St. Josefs Hospital er av Porsgrunns formannskap opnevnt som sakkynndig for en av formannskapet nedsatt luftvernnevnd. Denne nevnd skal organisere det civile hjelpearbeid for å motarbeide virkningene av gasangrep o.s.v. og organisere sanitets-, ambulanse-avdelinger og feltsykehus i tilfelle luftangrep. Det er som sakkynndig på dette område priorinnen er opnevnt.

HAMAR — LILLEHAMMER. — Den engelske pilgrimsferd. Det var strålende vær og Mjøsen lå og blinket under solen i hele sin prakt, da våre engelske trosfeller ankom til Hamar tirsdag formiddag, 13. ds. Det første ledd i programmet var et besøk til Domkirkeodden. Underveis kunde patrene Alby og Cadart begynne å vekse tanker med sine gjester, og det viste sig fort at hjertene forstod hverandre tross vanskeligheten med sproget. Domkirkeruinen som man nu holder på å reparere, vakte de bsøkendes beundring og de blev ikke lite rørt ved å høre at katedralens reising

skyldtes en engelsk kardinal. Det var nemlig den engelske pavelige legat Nikolas Breakspear som i 1152, efter å ha gjort Nidaros' biskop til erkebiskop, besluttet reisingen av et bispesete på Hamar. Da han senere blev pave under navnet Hadrian IX, glemte han ikke sitt besøk i det skjønne Norge, og det fortelles at han skaffet engelske håndverkere og navnlig stenhuggere til kirkens bygning, så at disse stolte ruiner ennå står som et minne om en engelsk paves omhu for sine norske trosfeller. Efter å ha nydt solen på Domkirkeoddens grønne enger, begav man sig til middagen på «Grand». Bordet var festlig dekket med de pavelige og engelske farver og måltidet blev avsluttet med en skål for den engelske og den norske konge og «God save the King».

Efterpå var det andakt i St. Torfinns kapell. Kapellet blev snart fullt og veggene skjald nesten under våre trosfellers kraftige sang. Efter andakten besøes St. Torfinns klinikk. En av pilgrimmene som bestyrer en øienklinikk i England, M. Ss. R. E. Scantar, blev særlig interessert og gledet sig over å kunne ha en samtale med Dr. Riise. Derefter var der mottagelse i foreningslokalet og menighetens medlemmer fikk anledning til å snakke i det minste med hjertets sprog med sine trosfeller. Pater Cadart holdt en velkomsttale på engelsk; det blev sunget både på engelsk og på norsk og vi sluttet med Credo. Solen innbød inntrengende til en tur til Høsbjør og pilgrimmene beundret deroppe den storartede utsikt over Mjøsen.

Onsdag, efter de 8 messer (en begivenhet på Hamar) reiste våre trosfeller videre til Lillehammer. «Menigheten» ventet på platformen med spenning, og efter en hjertelig «velkommen» begav gjestene sig til Wieses pensjonat rett overfor Maihaugen. Efter middagen besøes de de Sandvigske Samlinger. Man kan virkelig si at Maihaugen den dag hadde iklædt sig sine vakreste farver. Husenes kunstneriske arrangement omkring tjernene viste sig med sin mest inntagende carne og tegneren ved «The Universe», hr. Peter F. Anson, benyttet anledningen til å ta noen skisser. Man behøver neppe å si at de tre gamle kirker, Garmokirken, Isumskapellet og Fiskerkapellet vakte en ganske særlig oppmerksomhet. Det er i det siste, en klenodie av trebygningskunst, at Messen skulde leses dagen efter. Maihaugens styre viste i den anledning den ytterste venlighet. Kapellet blev pyntet med tepper og alt det nødvendige til gudstjenesten blev skaffet med den største forekommenhet. Våre britiske trosfeller kunde virkelig føle sig hjemme i den eldgamle helligdom, viet til St. Maria og St. Olavs ære, da to messer blev lest der, den 15. august, Marias optagelsesdag, av Rev. dr. Arendzen og Rev. pater Rogerson. Det var som det gamle kapell var blitt levende igjen, da Credo tonet under tretaket og våre norske katolikker, hvoriblandt nogen var kommet helt fra Tretten, vil sent glemme denne fest.

Efter messen drakk hele selskapet kaffe på Maihaugens restaurant og våre engelske trosfeller fikk derved anledning til å hilse på Fru Sigrid Undset. Så reiste de videre oppover til Nidaros og gledet sig over å se Gudbrandsdalen i solskinn.

Takk for besøket!

En deltager.

— og derute

UTRECHT. — Rektoren for presteseminaret i Utrecht domherre G. de Jong, er utnevnt til koadjutor-biskop for erkebiskopen av Utrecht med rett til å etterfølge denne i embedet. Mgr. de Jong var nylig på reise i Norge.

LUXEMBURG. — En av de mest ansette geistlige i Luxembourg, generalvikar og apostolisk protonotar, mgr. Peiffer, er avgått ved døden 89 år gammel. Han hadde vært prest i 65 år og rektor for presteseminaret i 45 og i en rekke av år biskopens første tillitsmann og nærmeste rådgiver.